

บันทึกสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

เรื่อง คุณสมบัติของบุคคลผู้มีสิทธิได้รับการสรรหาเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการ
ตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. ๒๕๓๙

มหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้มีหนังสือ ด่วนที่สุด ที่ ศธ ๐๕๒๓.๑.๗/๕๕๙๑ ลงวันที่ ๙ พฤศจิกายน ๒๕๔๗ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ขณะนี้มหาวิทยาลัยอยู่ในระหว่างการดำเนินการจัดทำร่างข้อบังคับมหาวิทยาลัย ว่าด้วยการสรรหาบุคคลเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการ พ.ศ. และประสบปัญหาในเรื่องคุณสมบัติของบุคคลผู้มีสิทธิได้รับการสรรหาเพื่อแต่งตั้งเป็นผู้อำนวยการสถาบัน สำนัก ศูนย์ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะเนื่องจากตามพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. ๒๕๓๙ มาตรา ๓๕ วรรคสอง กำหนดว่าคุณสมบัติของผู้อำนวยการให้นำมาตรา ๒๖ มาบังคับใช้โดยอนุโลม ส่วนการแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการรักษา ราชการแทนให้นำมาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม โดยมาตรา ๒๖ มีสาระสำคัญ คือ ผู้อำนวยการต้องมีคุณสมบัติได้รับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือ สถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหาร มาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และมาตรา ๒๔ มีสาระสำคัญ คือ ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งผู้อำนวยการจากคณาจารย์ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนใน มหาวิทยาลัยและมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๖ ซึ่งจะต้องเป็นข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยที่ได้ทำการ สอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี จึงทำให้เข้าใจได้ว่าข้าราชการพลเรือนใน มหาวิทยาลัยที่ได้ทำการสอน คือ ผู้ดำรงตำแหน่งอาจารย์ซึ่งเป็นข้าราชการสาย ก และตามมาตรา ๒๔ ต้องเป็นคณาจารย์ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยเท่านั้น

มหาวิทยาลัยแม่โจ้จึงขอหารือว่า ผู้ที่สามารถดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการสถาบัน สำนัก ศูนย์ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะได้ต้องเป็นคณาจารย์ซึ่งเป็น ข้าราชการสาย ก เท่านั้น ใช่หรือไม่ เนื่องจากข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยมีสามสาย คือ สาย ก (อาจารย์) สาย ข (ผู้ช่วยสอนและวิจัย) และสาย ค (ปฏิบัติการ) และความที่ว่า “หรือมีประสบการณ์ด้าน

การบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี” นั้น ไม่ได้หมายความว่ารวมถึงข้าราชการสาย ข หรือสาย ค ซึ่งปฏิบัติหน้าที่ด้านการบริหาร ใช่หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (คณะที่ ๘) ได้พิจารณาข้อหาหรือของมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ประกอบกับรับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงศึกษาธิการ (สำนักงานคณะกรรมการการอุดมศึกษาและมหาวิทยาลัยแม่โจ้) แล้ว เห็นว่า การแต่งตั้งบุคคลให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบัน สำนัก ศูนย์ หรือ หัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะตามมาตรา ๓๕^๑ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. ๒๕๓๙ กำหนดให้บุคคลผู้นั้นต้องมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๖^๒ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยอนุโลม กล่าวคือ ต้องได้รับปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง นอกจากนั้น มาตรา ๓๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ยังกำหนดให้การแต่งตั้งผู้อำนวยการสถาบัน สำนัก ศูนย์ หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ต้องปฏิบัติตามมาตรา ๒๔^๓ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ โดยอนุโลมอีกมาตราหนึ่งด้วย เมื่อบทบัญญัติ

^๑มาตรา ๓๕ ในกรณีที่มหาวิทยาลัยมีสถาบัน สำนัก ศูนย์ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ให้มีผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของสถาบัน สำนัก ศูนย์ หรือหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ และจะให้มีรองผู้อำนวยการหรือรองหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะคนหนึ่งหรือหลายคนเพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่ผู้อำนวยการหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะแล้วแต่กรณี มอบหมายก็ได้

คุณสมบัติของผู้อำนวยการและหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ รวมทั้งรองผู้อำนวยการและรองหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะให้นำมาตรา ๒๖ มาใช้บังคับโดยอนุโลม ส่วนการแต่งตั้ง วาระการดำรงตำแหน่ง การพ้นจากตำแหน่ง และการรักษาราชการแทนให้นำมาตรา ๒๔ และมาตรา ๒๗ มาใช้บังคับโดยอนุโลม

^๒มาตรา ๒๖ ผู้ช่วยอธิการบดี คณบดี รองคณบดี ผู้ช่วยคณบดี หัวหน้าภาควิชาหรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา และรองหัวหน้าภาควิชาหรือรองหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าภาควิชา ต้องมีคุณสมบัติได้ปริญญาชั้นหนึ่งชั้นใดหรือเทียบเท่าจากมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง และได้ทำการสอนหรือมีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปีในมหาวิทยาลัยหรือสถาบันอุดมศึกษาอื่นที่สภามหาวิทยาลัยรับรอง

^๓มาตรา ๒๔ ในบัณฑิตวิทยาลัย ให้มีคณบดีเป็นผู้บังคับบัญชาและรับผิดชอบงานของบัณฑิตวิทยาลัย และจะให้มีรองคณบดีหรือผู้ช่วยคณบดี หรือจะมีทั้งรองคณบดีและผู้ช่วยคณบดีคนหนึ่งหรือหลายคน เพื่อทำหน้าที่และรับผิดชอบตามที่คณบดีมอบหมายก็ได้

มาตรา ๒๔ วรรคสอง^๔ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ กำหนดว่า ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณบดีจากคณาจารย์ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ประกอบกับมาตรา ๔๐^๕ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ ได้บัญญัติให้คณาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัย ได้แก่ ผู้ดำรงตำแหน่งทางวิชาการเป็นศาสตราจารย์ รองศาสตราจารย์ ผู้ช่วยศาสตราจารย์ และอาจารย์ กรณีนี้จึงเห็นได้ว่าการแต่งตั้งผู้อำนวยการสถาบัน สำนัก ศูนย์ หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ต้องแต่งตั้งจากคณาจารย์ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย และมีคุณสมบัติด้านการสอนหรือการบริหารดังกล่าวมาแล้วข้างต้นครบถ้วนเท่านั้น สำหรับข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยที่ดำรงตำแหน่งอื่นแต่มีได้ดำรงตำแหน่งคณาจารย์ ซึ่งเมื่อพิจารณาตามข้อ ๑๔^๖ แห่งกฎกระทรวงว่าด้วยการ

ให้สภามหาวิทยาลัยแต่งตั้งคณบดีจากคณาจารย์ซึ่งเป็นข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยและมีคุณสมบัติตามมาตรา ๒๖

ฯลฯ

ฯลฯ

^๔ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๓, ข้างต้น

^๕ มาตรา ๔๐ คณาจารย์ประจำในมหาวิทยาลัยมีตำแหน่งทางวิชาการ ดังนี้

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้งและถอดถอนคณาจารย์ประจำตามวรรคหนึ่งให้เป็นไปตามกฎหมายว่าด้วยระเบียบข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย

^๖ ข้อ ๑๔ ตำแหน่งข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย ได้แก่ ตำแหน่งดังต่อไปนี้

(ก) ตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่สอน วิจัย และให้บริการทางวิชาการ ได้แก่

- (๑) ศาสตราจารย์
- (๒) รองศาสตราจารย์
- (๓) ผู้ช่วยศาสตราจารย์
- (๔) อาจารย์

(ข) ตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่ให้บริการทางวิชาการ ได้แก่ ตำแหน่งในสายงานต่าง ๆ ดังนี้

- (๑) บรรณารักษ์
- (๒) โสตทัศนศึกษา
- (๓) แพทย์
- (๔) พยาบาล
- (๕) วิจัย

(๖) ตำแหน่งในสายงานวิชาการอื่น ที่ ก.ม. กำหนด

(ค) ตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับงานบริหารและธุรการ ได้แก่

- (๑) อธิการบดี

บริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัย พ.ศ. ๒๕๔๗ แล้ว ได้แก่ ข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่ให้บริการทางวิชาการ (ข้าราชการสาย ข) หรือข้าราชการพลเรือนในมหาวิทยาลัยตำแหน่งซึ่งมีหน้าที่เกี่ยวกับงานบริหารและธุรการ (ข้าราชการสาย ค) นั้น แม้จะ “มีประสบการณ์ด้านการบริหารมาแล้วไม่น้อยกว่าสามปี” ก็ไม่อาจได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบัน สำนัก ศูนย์ หรือหัวหน้าหน่วยงานที่เรียกชื่ออย่างอื่นที่มีฐานะเทียบเท่าคณะ ตามกฎเกณฑ์และคุณสมบัติที่กำหนดไว้ในมาตรา ๓๕^๗ แห่งพระราชบัญญัติมหาวิทยาลัยแม่โจ้ พ.ศ. ๒๕๓๙ ได้

(คุณพรทิพย์ จาละ)

เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา

มกราคม ๒๕๔๘

(๒) รองอธิการบดี

(๓) คณบดี

(๔) ผู้อำนวยการศูนย์ ผู้อำนวยการสถาบัน หรือผู้อำนวยการสำนัก

(๕) หัวหน้าแผนกอิสระ

(๖) รองคณบดี

(๗) รองผู้อำนวยการศูนย์ รองผู้อำนวยการสถาบัน หรือรองผู้อำนวยการสำนัก

(๘) หัวหน้าภาควิชา หรือหัวหน้าแผนกวิชา

(๙) ผู้อำนวยการกอง

(๑๐) เลขานุการคณะ

(๑๑) หัวหน้ากอง

(๑๒) หัวหน้าแผนก

(๑๓) ตำแหน่งอื่นที่ ก.ม. กำหนด

^๗ โปรดดูเชิงอรรถที่ ๑, ข้างต้น